

ΔΙΑΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2008-2009

ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Παράδοση (Υ) - Φ 100
Σταυρούλα Τσινόρεμα	
ΛΟΓΙΚΗ	Παράδοση (Υ) - Φ 120
Γιώργος Ρουσόπουλος	
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στα βασικά στοιχεία της Λογικής. Προτάσεις, προτασιακή και κατηγορηματική λογική, επιχειρήματα—είναι οι τρεις βασικές θεματικές που θα παρουσιάσουμε. Ο σκοπός του μαθήματος είναι διπλός: να εισαγάγει στους φοιτητές στις βασικούς άξονες της λογικής και να τους βοηθήσει να κατανοούν και να αναλύουν κείμενα με τα οποία έρχονται σε επαφή. Το μάθημα συνοδεύεται από φροντιστήρια που θα γίνονται σε τακτά διαστήματα και μέσα στο πλαίσιο των κανονικών μαθημάτων.</p>	
ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Παράδοση (Υ) - Φ 130
Κώστας Ανδρουλιδάκης	
<p>Η Ηθική (ένας από τους βασικούς κλάδους της φιλοσοφίας από κοινού με τη Λογική, τη Γνωσιοθεωρία, τη Μεταφυσική, την Αισθητική και την Ιστορία της φιλοσοφίας) θέτει ερωτήματα του είδους: Τι οφείλω να κάμω; Τι είναι (ηθικά) καλό; Ποιος (πρέπει να) είναι ο τελικός σκοπός των πράξεων; Για να απαντηθούν τα ερωτήματα αυτά έχουν διατυπωθεί μεγάλες ηθικές θεωρίες, όπως ο ηδονισμός, ο ευδαιμονισμός, η τελειοκρατία, η καντιανή θεωρία, ο ωφελιμισμός κτλ. Στο μάθημα θα παρακολουθήσουμε μια συστηματική επισκόπηση των θεωριών αυτών.</p> <p><u>Βασική βιβλιογραφία</u> Ε. Π. Παπανούτσος, <i>Ηθική</i>, Αθήνα: Δωδώνη, 5^η έκδ. 1995 Ε. Ν. Πελεγρίνης, <i>Ηθική φιλοσοφία</i>, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2^η έκδ., 1997</p>	
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Παράδοση (Υ) - Φ 160
Χλόη Μπάλλα	
<p>Γνωριμία με τις βασικές έννοιες και τα κύρια ρεύματα της αρχαίας φιλοσοφίας.</p> <p><u>Βιβλιογραφία</u> P. Hadot, <i>Τι είναι η αρχαία ελληνική φιλοσοφία</i>, μτφ. Α. Κλαμπασέα, Αθήνα, 2002. B. Κάλφας και Γ. Ζωγραφίδης, <i>Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι</i>, Θεσσαλονίκη, 2006. David C. Lindberg, <i>Οι απαρχές της Δυτικής Επιστήμης</i>, μτφ. Η. Μαρκολέφα, Αθήνα, 1997. M. Vegetti, <i>Ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας</i>, μτφ. Γ. Δημητρακόπουλου, Αθήνα, 2000.</p>	

Πάνος Θεοδώρου

Σύμφωνα με τον ιδρυτή της φαινομενολογικής φιλοσοφίας, τον Έντμουντ Χούσερλ (Edmund Husserl), η φαινομενολογία χωρίζεται σε μια επιστήμη, τη Φαινομενολογική Ψυχολογία, και σε μια φιλοσοφία, την Υπερβατολογική Φαινομενολογία. Η Φαινομενολογική Ψυχολογία θα συνιστά την απριорική μάθηση που θα οικοδομεί τη θεμελιακή γνώση που περιγράφει την ουσία κάθε ψυχικού φαινομένου. Μόνο πάνω σε αυτή τη βάση μπορεί, κατά τον ίδιο, να είναι δυνατή η οικοδόμηση οποιασδήποτε άλλης Ψυχολογίας που διενεργείται με εμπειρικές, πλέον, μεθόδους και σκοπό την εξήγηση αιτιακών σχέσεων στη σφαίρα των ψυχικών και των ψυχο-φυσικών φαινομένων. Μια ευσύνοπτη έκθεση αυτής της ιδέας μάς δίδεται από τον Μάρτιν Χάιντεγκερ (Martin Heidegger) σε μια από τις εκδοχές του περίφημου άρθρου «Φαινομενολογία» που προοριζόταν για έκδοση στην Εγκυκλοπαίδεια Μπριτάνικα. Μια άλλη τέτοια έκθεση μάς δίδεται από τον Σαρτρ (Sartre) στο: *Η Θεωρία των Συγκινήσεων*. Ο Μαξ Σέλερ (Max Scheler), από την άλλη, ήταν ένας από τους λίγους που ανέπτυξε συγκεκριμένα τμήματα του τεράστιου έργου που συνέλαβε ο Χούσερλ υπό τον τίτλο «Φαινομενολογική Ψυχολογία». Συγκεκριμένα, στο έργο του *Η Ουσία και Οι Μορφές της Συμπάθειας* ο Σέλερ επιδίδεται σε εξαιρετικά ενδιαφέρουσες φαινομενολογικές αναλύσεις του συναισθήματος της συμπάθειας και άλλων θεμελιακών συναισθημάτων που σχετίζονται άμεσα με αυτό, όπως η αγάπη και το μίσος.

Με βάση τα δύο πρώτα κείμενα θα εισαχθούμε στην προβληματική της Φαινομενολογικής Ψυχολογίας ενώ, από πιο κοντά, θα απολαύσουμε και τις ασύγκριτα οξυδερκείς αναλύσεις του Σέλερ σχετικά με αυτά τα τόσο σημαντικά τμήματα της θυμικής ζωής.

Μαρία Βενιέρη

Οι *Στοχασμοί* είναι ένα έργο σταθμός στην ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας. Στο μάθημα αυτό θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε μέσα από το κείμενο βασικά θέματα της φιλοσοφίας του Καρτεσιού, όπως είναι η μεθοδική αμφιβολία, το cogito, οι αποδείξεις για την ύπαρξη του Θεού και η διάκριση νου και σώματος.

Γιώργος Μαραγκός

Εξετάζονται οι σχέσεις ανάμεσα στη φιλοσοφία και στην ψυχολογία, με ιδιαίτερη αναφορά στο ερώτημα κατά πόσον παραδοσιακά προβλήματα στη μεταφυσική, στη γνωσιολογία, στη φιλοσοφία των επιστημών, στη φιλοσοφία του νου, και στην ηθική είναι δυνατόν να γίνουν αντικείμενο πραγμάτευσης στο φως ευρημάτων και θεωριών στη σύγχρονη γνωσιακή ψυχολογία.

Διανέμεται «σύγγραμμα».

Κωνσταντίνος Κουκουζέλης

Στο παρόν μάθημα, που αποτελεί μια εισαγωγή στην αγγλοσαξωνική θεωρία και φιλοσοφία του δικαίου, παρουσιάζονται κριτικά κλασικές και μοντέρνες θεωρίες για το τι είναι δίκαιο και τι δικαιοσύνη με ταυτόχρονη έμφαση στους στοχαστές που τις παρήγαγαν και τα κεντρικά προβλήματα που έθεσαν. Έτσι θα ξεκινήσουμε εξετάζοντας τις θεωρίες του φυσικού δικαίου και τη σύγχρονη διαμάχη με το νομικό θετικισμό, τον Αμερικανικό νομικό ρεαλισμό και την οικονομική ανάλυση επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στη λειτουργία και τη φύση του δικαίου, καθώς και την ερμηνεία του. Στη συνέχεια θα περάσουμε σε σύγχρονες θεωρίες δικαιοσύνης όπως το φιλελευθερισμό του Rawls και τη νεοφιλελεύθερη οπτική του Nozick, οι οποίες ασχολούνται με ζητήματα πολιτικής ελευθερίας, ισότητας, συνταγματισμού, και σχέσης κράτους-ατόμου. Θα εξετάσουμε επίσης τη σχέση δικαίου και ηθικής, το ζήτημα της υποχρέωσης υπακοής στο δίκαιο, καθώς και τη φιλοσοφία της ποινικοποίησης. Δεν θα παραλείψουμε, τέλος, να προσεγγίσουμε το δίκαιο μέσω της κριτικής νομικής θεωρίας (π.χ. φεμινισμός).

ΘΕΩΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	Παράδοση - ΦΒ 242.2
Θεοδώρα Παπαδοπούλου	
<p>Το παρόν μάθημα έχει ως σκοπό να καταδείξει την ηθική διάσταση της δικαιοσύνης αναλύοντας πώς οι βασικές αρχές της μπορούν να συμπίπτουν με αυτές της ηθικής. Μελετώντας, λοιπόν, τις θέσεις του Αριστοτέλη (η δικαιοσύνη ως καθολική και επιμέρους αρετή), του Kant (η έννοια της δικαιοσύνης στα πλαίσια της κατηγορικής προστακτικής), του J. S. Mill (η δικαιοσύνη ως κλάδος της ηθικής, όπου το κριτήριο διαχωρισμού τους είναι η έννοια του ατομικού δικαιώματος), του Rawls (η δικαιοσύνη ορίζεται ως η πρώτη αρετή των κοινωνικών θεσμών) και τέλος του Habermas (η δικαιοσύνη διαχωρίζεται από την ηθική), θα προσεγγίσουμε τα κύρια προβλήματα που ανάγονται στη σχέση ηθικής και δικαιοσύνης καθώς και τον τρόπο που οι παραπάνω φιλόσοφοι καθιστούν την τελευταία ως το κατ' εξοχήν αντικείμενο τόσο της ηθικής όσο και της πολιτικής θεωρίας τους.</p>	

ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ Ι: ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ ΕΩΣ ΤΟΝ KANT	Παράδοση - ΦΒ 250.3
Κατερίνα Μπαντινάκη	
<p>Στο μάθημα <i>Θεωρίες Αισθητικής Ι</i> θα εξετάσουμε τη γραμματεία πάνω στην τέχνη και το ωραίο από την αρχαιότητα έως και τον Καντ. Θέματα όπως η φύση του ωραίου, η σχέση του ωραίου με το καλό, η αξία του έργου τέχνης και η φύση των αισθητικών κρίσεων, θα εξεταστούν σε ένα ιστορικό πλαίσιο - το οποίο ξεκινά από τους προσωκρατικούς στοχαστές και φτάνει έως την ανάδυση του γερμανικού ιδεαλισμού - κατανοώντας έτσι τη γένεση και εξέλιξη αυτών των θεμάτων σε σχέση με τη διαμόρφωση των κύριων τάσεων της φιλοσοφίας σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους.</p> <p><u>Προτεινόμενα Βιβλία:</u> (1) Monroe C. Beardsley, <i>Ιστορία των αισθητικών θεωριών</i> (μετάφραση Δημοσθένης Κούρτοβικ και Παύλος Χριστοδουλίδης). Εκδόσεις Νεφέλη. (2) Ιμμάνουελ Καντ, <i>Κριτική της κριτικής δύναμης</i> (εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Κώστας Ανδρουλιδάκης). Εκδόσεις Ιδεόγραμμα.</p>	

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΩΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	Παράδοση - ΦΓ 266.1
Βασιλική Χρυσικοπούλου	
<p>Η στωϊκή φιλοσοφία αποπειράται να αναδειχθεί σε μια έξη θεραπευτική της ανθρώπινης ψυχής. Μέσω των λεγομένων «πνευματικών ασκήσεων» στοχεύει να απελευθερώσει τον άνθρωπο από τα πάθη που τον κρατούν δέσμιό τους. Τα «Εις Εαυτόν» του αυτοκράτορα φιλοσόφου Μάρκου Αυρηλίου αποτελούν μια πρότυπη «πνευματική άσκηση», όπου η Φυσική και η Λογική Φιλοσοφία τίθενται στην υπηρεσία της Ηθικής και της Θεολογίας.</p> <p>Εντός αυτού του συγγράμματος γίνεται φανερή η στωϊκή μέθοδος κατασίγασης των παθών. Ο φιλόσοφος ανοίγει έναν εσωτερικό διάλογο, ο οποίος συνίσταται σε μια προσπάθεια διάκρισης του εκάστοτε προς έλεγχο γεγονότος ή πράγματος από την συνήθη γι' αυτό παραγνωριστική αντίληψη, προκειμένου να ανυψώσει το ανθρώπινο κοσμοείδωλο στο επίπεδο της επίγνωσης της θείας Πρόνοιας, εμφανώς αποτυπωμένης στα έργα της Φύσης. Ο άνθρωπος αναζητά και βρίσκει την πραγματική του φύση, υποκύπτοντας «στωϊκά» στη φυσική νομοτέλεια χάριν της επίγνωσης του θείου συμπαντικού νόμου, που του προσφέρει η διδασκαλία της φιλοσοφίας εν είδει πνευματικής ασκήσεως.</p>	

ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ: ΚΕΙΜΕΝΑ	Παράδοση - ΦΓ 275.1
Σπύρος Τέγος	
<p>Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν τα μεγάλα φιλοσοφικά συστήματα του 17ου αιώνα (στην μεταφυσική, γνωσιολογική, θεολογική, ηθική και πολιτική τους διάσταση- και με κύριες αναφορές τους Ντεκάρτ, Σπινόζα, Χόμπς) στη σχέση τους με την επιστημονική επανάσταση, τους θρησκευτικούς πολέμους και τις μεγάλες συγκεντρωτικές μοναρχίες που δημιουργούνται καθώς και η μετάβαση στον αιώνα του Διαφωτισμού. Στη συνέχεια θα δοθεί έμφαση στον τρόπο που ο Διαφωτισμός (18ος αιώνας) αποτελεί μια μορφή συνέχειας ενώ έρχεται ταυτόχρονα σε ρήξη ασκώντας έντονη κριτική στα κλασικά φιλοσοφικά συστήματα του προηγούμενου αιώνα. Αυτή η σχέση συνέχειας και ασυνέχειας θα αναλυθεί στο πλαίσιο των διαφορετικών σχολών ευρωπαϊκής φιλοσοφίας (εμπειρισμός, αισθησιοκρατία, υλισμός, ορθολογισμός) οι οποίες δεν ταυτίζονται απόλυτα με τις εθνικές φιλοσοφικές παραδόσεις (βρετανική, γαλλική, γερμανική), αλλά οργανώνονται μέσα από ένα πλέγμα δικτύου ανταλλαγών που συγκροτούν</p>	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΙΤΣΣΕ

Παράδοση - ΦΓ 279.2

Βάσια Τσακίρη

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές σε θεμελιώδεις πλευρές της σκέψης του Nietzsche, αλλά και ενθαρρύνει την κριτική ανάγνωση του έργου του και της προσπάθειάς του να υπερβεί τον θεματικό ορίζοντα της λεγόμενης δυτικής μεταφυσικής. Ιδιαίτερα θα μελετηθούν, η από μέρους του απόρριψη του παραδοσιακού συστήματος αξιών και η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των ιδανικών, ο γνωσιοθεωρητικός σχετικισμός και η γενεαλογική «μέθοδος», καθώς και η σύνδεση της «αλήθειας» ή ορθότερα αυτού που αποκαλούσε «ζωή» με την αισθητική εμπειρία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα έργα του *Η Γέννηση της Τραγωδίας* και *Η Γενεαλογία της ηθικής*.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ:
ΕΝΤΜΟΥΝΤ ΧΟΥΣΕΡΛ

Παράδοση - ΦΓ 280

Πάνος Θεοδώρου

Οι βάσεις της φαινομενολογικής φιλοσοφίας, τίθενται στις περίφημες *Λογικές Έρευνες* (1900/01) του Έντμουντ Χούσερλ (Edmund Husserl). Σε εκείνο το έργο ο Χούσερλ μας καλεί να αποδεσμευτούμε από την παραδοσιακή εικοτολογική φιλοσοφία και να οδεύσουμε προς το πώς έχουν αυτά τα ίδια τα πράγματα («zu den Sachen selbst!»). Σε αυτό το πλαίσιο, εισαγάγεται και αναλύεται η φαινομενολογική σημασία της θεμελιακής έννοιας της «αποβλεπτικότητας» (*Intentionalität*) της συνείδησης. Στη βάση της ιδέας της αποβλεπτικότητας, η συνείδηση δεν συλλαμβάνεται πλέον ως μια κλειστή εμμένεια, αλλά ως εκάστοτε ήδη σχετιζόμενη με ένα κόσμο πέραν του ρου των βιωμάτων της. Στις *Ιδέες I* (1913) καταγράφεται, ακολούθως, η «υπερβατολογική στροφή» της χουσερλιανής φαινομενολογίας. Όλα τα φαινομενολογικά ερωτήματα επαναπροσεγγίζονται, τώρα, μέσα από την περιβόητη μέθοδο της «φαινομενολογικής αναγωγής» ή «εποχής» και την ανακάλυψη της φαινομενολογικής υπερβατολογικής συνείδησης. Ο τελευταίος σταθμός της σκέψης του Χούσερλ συνδέεται εκδοτικά με το τελευταίο έργο του, την *Κρίση των Ευρωπαϊκών Επιστημών* (1936). Εδώ πλέον εξετάζεται το νόημα του γενετικού-ιστορικού περάσματος του ευρωπαϊκού ανθρώπου από την προ-επιστημονική στην επιστημονική αποβλεπτική συνείδηση και φωτίζεται το ξέσπασμα των κρίσεων θεμελίων στις επιστήμες και στον πολιτισμό μέσα στο πλαίσιο της ζωής του δυτικού κόσμου.

JOHN S. MILL ΚΑΙ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ: Η ΥΠΟΤΑΓΗ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Σεμινάριο - ΦΒ 330.1

Θεοδώρα Παπαδοπούλου

Ήδη το 1866 ο Mill ζητούσε να προασπίσει ενώπιον του αγγλικού κοινοβουλίου το δικαίωμα των γυναικών στην ψήφο. Το δοκίμιο του, λοιπόν, για την υποταγή των γυναικών (*The Subjection of Women*), που αν και γράφτηκε το 1861, δημοσιεύτηκε το 1869, καθώς προασπίζεται την απόλυτη ισότητα, αποτελεί μια προσπάθεια κατάδειξης του εσφαλμένου της κατωτερότητας των γυναικών έναντι των ανδρών. Θεωρώντας μάλιστα ότι η αρετή δεν σχετίζεται με το φύλο αλλά είναι κοινωνικά διαμορφωμένη, επικρίνει τη σύνταξη ενός διαφορετικού κώδικα ηθικής για τις γυναίκες σε σχέση με τους άντρες. Αφορμώμενοι, έτσι, από το έργο αυτό του Mill, θα προσπαθήσουμε να μελετήσουμε τις οπτικές της φεμινιστικής του διάστασης ανιχνεύοντας τις συσχετίσεις αυτής με τις θέσεις του ριζοσπαστικού και φιλελεύθερου φεμινισμού. Σε αυτά τα πλαίσια θα συζητηθεί και η προοπτική της φεμινιστικής ηθικής.

ΚΑΝΤΙΑΝΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΩΦΕΛΙΜΙΣΜΟΣ

Σεμινάριο - ΦΒ 330.2

Κώστας Ανδρουλιδάκης

Η ηθική θεωρία του Καντ και ο ωφελιμισμός είναι δύο από τις κυριότερες ηθικές θεωρίες. Συνήθως θεωρούνται ως αντίπαλες. Το ερώτημα είναι αν εκτός από τις αναμφισβήτητες διαφορές παρουσιάζουν και κοινά σημεία και αν είναι δυνατή η προσέγγισή τους. Στο Σεμινάριο θα μελετήσουμε τις θεωρίες καθώς και τα ερωτήματα αυτά.

Βασική βιβλιογραφία

Ι. Καντ, *Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Γ. Τζαβάρας, Αθήνα: Δωδώνη 1984.

Ι. Καντ, *Κριτική του πρακτικού Λόγου*, μετάφραση, σημειώσεις, επιλεγόμενα Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Εστία, 2^η έκδ. 2006.

J. St. Mill, *Ωφελιμισμός*, εισαγωγή-μετάφραση-σχολιασμός Φ. Παιονίδης, Αθήνα: Πόλις 2002.

Στο μάθημα θα δοθεί περαιτέρω ειδική βιβλιογραφία.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Σεμινάριο - ΦΒ 342.1

Κωνσταντίνος Κουκουζέλης

Στο σεμινάριο θα εξετάσουμε πολιτικές θεωρίες που αφορούν τις διεθνείς σχέσεις και τη δυνατότητα εγκαθίδρυσης παγκόσμιας δικαιοσύνης. Οι εργασίες που θα αναληφθούν θα περιλαμβάνουν στοχαστές όπως ο Θουκυδίδης, ο Machiavelli, ο Hobbes, ο Rousseau, ο Kant, ο Morgenthau, ο Rawls, ο Miller, και ο Pogge. Σκοπός του σεμιναρίου είναι να αναδειχθούν οι διαφορετικές παραδόσεις στην πολιτική φιλοσοφία και τη φιλοσοφία των διεθνών σχέσεων: του ρεαλισμού, του διεθνισμού και του κοσμοπολιτισμού και επιμέρους θεματικές θα αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ανθρωπιστική επέμβαση, την παγκόσμια ανισότητα, καθώς και τη δυνατότητα εγκαθίδρυσης παγκόσμιου κράτους.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Σεμινάριο - ΦΒ 350.1

Κατερίνα Μπαντινίκη

Στο σεμινάριο αυτό θα εξετάσουμε τις διαφορετικές απόπειρες ορισμού της τέχνης από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή με σκοπό να κατανοήσουμε τις αρχές τους και να αξιολογήσουμε την επάρκεια τους, φωτίζοντας ταυτόχρονα την εξαιρετική πολυμορφικότητα αλλά και τη συνέχεια του φαινομένου της τέχνης.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ

Σεμινάριο - ΦΓ 362

Χλόη Μπάλλα

Για αρκετούς αιώνες οι Σοφιστές δεν θεωρήθηκαν τίποτα παραπάνω από απατεώνες, αδίστακτοι υπονομευτές των ηθικών αξιών και, κατ' αυτή την έννοια, εχθροί της αγάπης για την πραγματική σοφία. Μελετώντας τα κείμενα των Σοφιστών του πέμπτου αιώνα π.Χ. και εξετάζοντας τα επιχειρήματα που αναπτύσσουν οι φιλόσοφοι της αμέσως επόμενης γενιάς θα προσπαθήσουμε να αποκαταστήσουμε τη φιλοσοφική αξία τη σκέψη τους. Παράλληλα, η διαμάχη φιλοσόφων-σοφιστών θα μας δώσει την ευκαιρία να συζητήσουμε για το νόημα της ίδιας της φιλοσοφίας και των όρων συγκρότησής της στην αρχαιότητα.

Βιβλιογραφία

Guthrie, W.K.C., *Οι Σοφιστές*, μτφ. Δ. Τσεκουράκη, Αθήνα², 1991.

G.B. Kerferd, *Η Σοφιστική Κίνηση*, μτφ. Π. Φαναρά, Αθήνα, 1996.

Χλ. Μπάλλα, επιμ., *Φιλοσοφία και ρητορική στην κλασσική Αθήνα* (υπό έκδοση).

J. de Romilly, *Οι μεγάλοι Σοφιστές στην Αθήνα του Περικλή*, μτφ. Φ. Κακριδή, Αθήνα, 1994.

N. Σκουτερόπουλος, *Η αρχαία Σοφιστική: Τα σωζόμενα αποσπάσματα*, Αθήνα, 1991.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΣΟΦΙΣΤΗΣ

Σεμινάριο - ΦΓ 364.4

Βασιλική Χρυσάκοπούλου

Στον παρόντα πλατωνικό διάλογο σκιαγραφείται το πορτρέτο του σοφιστή κατ' αντιδιαστολή προς αυτό του φιλοσόφου κατά Πλάτωνα διά της εξέτασης των φιλοσοφικών του αντιρρήσεων έναντι του κατ' εξοχήν εκπροσώπου της ελεατικής Σχολής, Παρμενίδη. Σκοπός του παρόντος σεμιναρίου θα είναι η ανάδειξη της πλατωνικής συμβολής στην διατύπωση της θεωρίας των ιδεών δια της ανάλυσης του διαλόγου από το πρωτότυπο.

Η ΗΘΙΚΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ

Σεμινάριο - ΦΓ 366.1

Ανδρέας Λέμπεντεφ

Σπύρος Τέγος

Στο πλαίσιο της σχέσης συνέχειας και ασυνέχειας κατά την μετάβαση από τον 17ο αιώνα των μεγάλων φιλοσοφικών συστημάτων στον αιώνα του Διαφωτισμού (18^{ος} αιώνας) θα αναλυθούν οι διαφορετικές σχολές ευρωπαϊκής φιλοσοφίας (εμπειρισμός, αισθησιοκρατία, υλισμός, ορθολογισμός), οι οποίες δεν ταυτίζονται απόλυτα με τις εθνικές φιλοσοφικές παραδόσεις (βρετανική, γαλλική, γερμανική), αλλά οργανώνονται μέσα από ένα πλέγμα δικτύου ανταλλαγών που συγκροτούν τελικά το πεδίο της νεότερης ευρωπαϊκής φιλοσοφίας. Οι παραδόσεις αυτές θα αναλυθούν αυτόνομα και όχι ως προ-καντιανές φιλοσοφικές προσεγγίσεις, δηλαδή θα εξεταστούν καταρχάς ανεξάρτητα από τις μετακαντιανές και νεοκαντιανές αναγνώσεις τους. Στη συνέχεια θα εξεταστεί η καντιανή επανάσταση και ο τρόπος που επανερμηνεύθηκαν μέσα από το καντιανό πρίσμα τα κυρίαρχα ρεύματα του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Στόχος είναι η ανάδειξη της ετερογένειας και πολυπλοκότητας του φαινομένου του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού.

Βάσια Τσακίρη

Στο σεμινάριο αυτό θα εξετάσουμε θεμελιώδεις έννοιες του φιλοσοφικού ρεύματος του υπαρξισμού, και ιδιαίτερα αυτές που σχετίζονται με την ηθική διάσταση του υποκειμένου. Θα μας απασχολήσουν τα προβλήματα που ανακύπτουν από την απόρριψη της φορμαλιστικής ηθικής αλλά και οι σημαντικές διαστάσεις που ανοίγονται στη σκέψη μέσω της εισαγωγής των εννοιών του μοναδικού ατόμου, της εκλογής ως ελευθερίας, της υπευθυνότητας, της αυθεντικότητας, της επανάληψης, κλπ. Οι θεματικοί άξονες του σεμιναρίου είναι οι ακόλουθοι: α. Το έργο του Kierkegaard *Φόβος και Τρόμος*, το οποίο θα μελετηθεί σε συνάρτηση με την ηθική φιλοσοφία των Kant και Hegel κατά της οποίας και στρέφεται. Δευτερευόντως θα εξετασθεί η επιρροή του έργου αυτού στη φιλοσοφία του 20ου αιώνα και κυρίως στα έργα των Derrida και Levinas. β. Η έννοια της μνησικακίας στο έργο του Kierkegaard και του Nietzsche και δευτερευόντως σε αυτό του Scheler.

ΔΙΑΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ

Τ Μ Η Μ Α
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2008-2009

ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΩΡΙΑΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	Παράδοση (Υ) – ΚΨΑ 050
Βασιλική Τσούρτου	Πέμπτη 17:30-20:30, Δ3
<p>Θα παρουσιαστούν τα βασικά θεωρητικά ρεύματα και οι μέθοδοι έρευνας της Ψυχολογίας ως Κοινωνικής Επιστήμης. Ειδικότερα θα αναφερθούμε στις σχέσεις κληρονομικότητας - περιβάλλοντος, στις διαδικασίες της ανάπτυξης και της μάθησης, στις γνωστικές λειτουργίες (αντίληψη, μνήμη, σκέψη, γλώσσα) και στο ρόλο που διαδραματίζουν τα συναισθήματα και τα κίνητρα στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Η παράδοση θα βασιστεί στα εξής συγγράμματα: α) Βοσνιάδου, Σ. (2001). <i>Εισαγωγή στην Ψυχολογία. Τόμος Α': Βιολογικές, Αναπτυξιακές και Συμπεριφορικές Προσεγγίσεις. Γνωστική Ψυχολογία</i>. Αθήνα: Gutenberg και β) Atkinson, L.R., Atkinson, C. R., Smith, E., Bem, D., Nolen-Hoeksema, S. (2003). <i>Εισαγωγή στην Ψυχολογία του Hilgard (τόμος Α')</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.</p>	
ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΝΟΥ	Παράδοση - ΚΨΑ 052
Γιάννης Κουγιουμουτζάκης	Παρασκευή 11:30-14:30, Δ3-7Α
<p>Στην παράδοση θα αναπτυχθούν και θα συζητηθούν οι κλασικές ψυχολογικές θεωρίες για την καταγωγή του ανθρώπινου νου (Freud, Dewey, Watson, Gesell, Piaget, Vygotsky, Bowlby, κ.ά.) σε κριτική αντιπαράθεση με τις σύγχρονες αναπτυξιακές θεωρίες. Παρά την τεράστια προσφορά τους οι κλασικές ψυχολογικές θεωρίες υποτίμησαν συγκεκριμένες ικανότητες του βρεφικού νου. Η τρέχουσα έρευνα ανέτρεψε την υποτίμηση. Η ανατροπή έχει συνέπειες στην επιστήμη και στην καθημερινή ζωή των βρεφών. Επιπλέον και ανέλπιστα τα βρέφη έλυσαν ορισμένα φιλοσοφικά προβλήματα. Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων θα παρουσιαστεί σύγχρονο ερευνητικό υλικό (σε video) σχετικό με το περιεχόμενο του μαθήματος.</p> <p>Προαπαιτούμενα μαθήματα: <i>Εισαγωγή στην Ψυχολογία Ι</i> Εξέταση: Η εξέταση θα είναι γραπτή – ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ανάπτυξη θεμάτων.</p> <p>Τίτλοι βιβλίων:</p> <ol style="list-style-type: none">Κουγιουμουτζάκης, Γ. (1995) (επ. έκδ.). <i>Αναπτυξιακή Ψυχολογία – Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον</i>. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.Salkind, N. S. (1997). <i>Θεωρίες της Ανθρώπινης Ανάπτυξης</i>. Αθήνα: Πατάκης.Στους φοιτητές, επίσης, θα δοθούν Σημειώσεις -2 άρθρα σε φωτοτυπίες.	
ΚΟΙΝΩΝΙΟΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ	Παράδοση - ΚΨΒ 081
Τηλέμαχος Ιατρίδης	Πέμπτη 8:30-11:30, Δ2-Β
<p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι μορφές και προϋποθέσεις της υποταγής στην εξουσία ειδικά στις φιλελεύθερες δυτικές κοινωνίες. Παρουσιάζονται κλασικές και πρόσφατες προσεγγίσεις της κοινωνικής ψυχολογίας σε συναφείς θεματικές, όπως: δέσμευση και «ελεύθερα αποδεχόμενη υποταγή»· ριζοσπαστική θεώρηση της γνωστικής ασυμφωνίας· εξω-ομαδική εύνοια και θεωρίες δικαιολόγησης του συστήματος· διαστάσεις της κοινωνικής αξίας· ενοχοποίηση θυμάτων και «πίστη στον δίκαιο κόσμο».</p>	

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	Παράδοση - ΚΨΒ 060
Δ. Μωραΐτου	Τρίτη 11:30-14:30, Δ1-Α
<p>Το μάθημα στοχεύει:</p> <ul style="list-style-type: none"> στη μελέτη των κυριότερων διεργασιών σκέψης, στη μελέτη και κριτική εκτίμηση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται γενικότερα στη γνωστική ψυχολογία. <p>Ειδικότερα, διδάσκονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Η Φύση της Σκέψης</u>: Σκέψη και νοημοσύνη. Θεωρίες ανάπτυξης της σκέψης. Περιορισμοί της σκέψης. Ατομικές και πολιτισμικές επιδράσεις. Μελέτη της σκέψης. <u>Η Σκέψη ως Λύση Προβλημάτων</u>: Θεωρίες λύσης προβλημάτων. Στρατηγικές λύσης προβλημάτων. Αναλογική σκέψη. Έμπειρη γνώση. Σκέψη με νοερά μοντέλα, άδηλες θεωρίες. <u>Δημιουργική Σκέψη</u>: Μέθοδοι μελέτης της δημιουργικής σκέψης. Δημιουργική σκέψη και νοημοσύνη. Θεωρίες ανάπτυξης και καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης. <u>Προσαρμοστική Σκέψη</u>: Ευρετικές και μεταευρετικές μέθοδοι. Προκαταλήψεις και σφάλματα στη διατύπωση κρίσεων και στη λήψη αποφάσεων. Μέθοδοι περιορισμού των σφαλμάτων. Μεταγνωστικές εμπειρίες. <u>Διαλεκτική και Κριτική Σκέψη</u>: Θεωρίες διά βίου ανάπτυξης της διαλεκτικής και της κριτικής σκέψης. Ατομικές και πολιτισμικές επιδράσεις. Μελέτη και μέθοδοι καλλιέργειας των σύνθετων μορφών σκέψης. <u>Ο ρόλος του Θυμικού στη Σκέψη</u>: Η επίδραση των διά βίου αλλαγών στο συναίσθημα στις γνωστικές λειτουργίες. Ηθική ανάπτυξη, ενσυναίσθηση και σύνθετη σκέψη. <u>Καλλιέργεια της Σκέψης</u>: Προγράμματα γνωστικής παρέμβασης. Τρόποι διδασκαλίας μεταγνωστικών & γνωστικών στρατηγικών μάθησης. 	

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	Σεμινάριο - ΚΨΓ 350
Γιάννης Κουγιουμουτζάκης	Δευτέρα 11:30-14:30, Σ1
<p>Στο σεμινάριο οι τεταρτοετείς και πιθανόν ορισμένοι τριτοετείς φοιτητές θα εργαστούν κριτικά πάνω στους τρόπους σύλληψης των ακόλουθων μορφών τέχνης μέσα από ορισμένες ψυχολογικές προοπτικές.</p> <p>A) η Λογοτεχνία μέσα από την προοπτική του Freud και του Bruner, B) η Ζωγραφική και η Γλυπτική μέσα από την προοπτική της Gablik (Piaget) και του Freud, και Γ) η Μουσική μέσα από μια διεπιστημονική προοπτική.</p> <p>Στο Σεμινάριο κάθε φοιτητής α) θα επιλέξει ένα αγγλικό κείμενο/άρθρο για επεξεργασία, κατανόηση, παρουσίαση και συγγραφή εργασίας, η οποία επί πλέον θα βασίζεται στη Γενική (ελληνική και αγγλική) βιβλιογραφία που θα δοθεί σε όλους, και β) θα παρουσιάσει ένα κείμενο από τη Γενική ελληνική βιβλιογραφία.</p> <p>Στο Σεμινάριο θα δοθούν στους φοιτητές αγγλικά ψυχολογικά κείμενα για επεξεργασία και κατανόηση καθώς και Γενική (ελληνική και αγγλική) βιβλιογραφία.</p> <p><i>Προαπαιτούμενα</i>: Εισαγωγή στην Ψυχολογία I και II και γνώση της αγγλικής γλώσσας.</p>	

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	Σεμινάριο - ΚΨΒ 358
Βασιλική Τσούρτου	Δευτέρα 17:30-20:30, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
<p>Στο σεμινάριο θα μελετήσουμε το θέμα της ανάπτυξης της συμβολικής σκέψης. Ειδικότερα θέματα που θα προσεγγιστούν είναι η ανάπτυξη της μίμησης, του συμβολικού παιχνιδιού, της γλώσσας, του αριθμητικού συστήματος, της μουσικής και της νοηματοδοτημένης διαπραγμάτευσης του νοήματος μέσα στις ανθρώπινες κοινωνικές συναλλαγές και στα διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια επικοινωνίας. Ενδεικτική βιβλιογραφία προς μελέτη: α) L.S.Vygotsky (1978/1996), <i>Νους στην Κοινωνία</i>. Αθήνα: Gutenberg, β) J. Bruner (1990, 1997), <i>Πράξεις Νοήματος</i>, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, γ) Hobson, P. (2006). <i>Το λίκνο της σκέψης</i>. Αθήνα: Παπαζήσης, δ) Ο. Πανοπούλου-Μαράτου (1998), <i>Παιδί, Επιστήμη και Ψυχανάλυση: Οι διαδρομές του Jean Piaget</i>. Επιπλέον, η εκπόνηση των εργασιών θα βασιστεί και σε ξενόγλωσσα άρθρα.</p>	

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΝΑΓΩΓΙΣΜΟΣ	Σεμινάριο - ΚΨΑ 360
Τηλέμαχος Ιατρίδης	Τετάρτη 17:30-20:30, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
Το σεμινάριο εξετάζει την αναγωγή των κοινωνικών συμπεριφορών σε ψυχολογικά αίτια, στα πεδία των κοινωνικών αποδόσεων νοήματος και της κοινωνικής επιρροής. Μέρος του σεμιναρίου περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε εμπειρική έρευνα σχετική με τις κοινωνικές αποδόσεις.	

ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΟΦΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	Σεμινάριο - ΚΨΒ 360
Δ. Μωραΐτου	Δευτέρα 17:30-20:30, Σ2
<p>Το μάθημα στοχεύει:</p> <ul style="list-style-type: none"> στη μελέτη της σοφίας ως σύνθετης σκέψης, στα πλαίσια της ψυχολογίας της διά βίου ανάπτυξης, στη μελέτη και κριτική εκτίμηση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται στην ψυχολογία της διά βίου ανάπτυξης. <p>Ειδικότερα, εξετάζονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>8. <u>Θεωρίες για τη διά βίου ανάπτυξη</u>: Επιλεκτική βελτιστοποίηση με αντιστάθμιση. Ισοζύγιο κερδών-απωλειών. Θεωρία της κοινωνικο-συναισθηματικής επιλεκτικότητας, κ.λπ.</p> <p>9. <u>Θεωρίες για τη διά βίου γνωστική ανάπτυξη ως συσσώρευση γνώσης / εμπειρογνωμοσύνη</u>: Η σοφία ως έμπειρη γνώση για θεμελιώδη ζητήματα της ζωής. Η σοφία ως συνδυασμός σιωπηρής/άδηλης γνώσης - αξιών, κ.λπ.</p> <p>10. <u>Θεωρίες για τη διά βίου γνωστική ανάπτυξη ως ποιοτική αλλαγή στη σκέψη</u>: Η σοφία από την άποψη των νεο-πιαζετιανών θεωρητικών. Η σοφία ως σχετικιστική και διαλεκτική σκέψη. Επιστημική γνώση και σοφία, κ.λπ.</p> <p>11. <u>Η σχέση της σοφίας ως σύνθετης σκέψης με τη βέλτιστη ηθική ανάπτυξη και τις αξίες</u>.</p> <p>12. <u>Μεταγνωστικές διεργασίες, διά βίου αυτο-ρύθμιση και σοφία</u>.</p> <p><u>Σύγκριση σοφίας - νοημοσύνης</u>: Σοφία και αναλυτική νοημοσύνη. Σοφία και πρακτική νοημοσύνη. Σοφία και κοινωνική νοημοσύνη. Σοφία και δημιουργικότητα, κ.λπ.</p>	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	Παράδοση (Υ) - ΚΚΑ 100
Νίκος Παναγιωτόπουλος	Τετάρτη 17:30-20:30, Δ3
Στο πλαίσιο της παράδοσης αυτής θα αναλυθούν οι επιστημολογικές και μεθοδολογικές αρχές που θεμελιώνουν την νομιμότητα μιας αυτόνομης επιστήμης του κοινωνικού. Στη συνέχεια θα αποσαφηνιστούν οι σχέσεις της κοινωνιολογίας με τις άλλες κοινωνικές επιστήμες. Τέλος, θα παρουσιαστούν τα κυρίαρχα συστήματα των αναλυτικών μεθόδων της κοινωνιολογίας με τρόπο ώστε να διευκρινιστεί ο επιστημονικός χαρακτήρας της επιστημονικής της προσέγγισης.	

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	Παράδοση - ΚΚΒ 120
Αντώνης Αστρινάκης	Πέμπτη 14:30-17:30, Δ2-Β
Ο εαυτός και η ταυτότητα συνιστούν κεντρικά ενδιαφέροντα της κοινωνιολογικής κοινωνικής ψυχολογίας ξεκινώντας από τις μελέτες των C.H., Cooley (1902), G.H., Mead (1934) και των πρώιμων θεωρητικών της συμβολικής αλληλόδρασης των δεκαετιών 1920 και 1930. Στις μελέτες αυτές ο εαυτός είναι ουσιαδώς κοινωνικός ως προς την φύση του και εδράζεται στην γλώσσα, στην επικοινωνία και την κοινωνική αλληλόδραση. Βαθμιαία η επικέντρωση στην κοινωνική πλαίσιωση του εαυτού επεκτείνεται για να συμπεριλάβει κοινωνικές δομικές και ιστορικές επιδράσεις ιδίως όταν εξετάζεται η 'ταυτότητα' ως φορέας-διάσταση του εαυτού.	

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ	Παράδοση - ΚΚΓ 110
Γιώργος Νικολακάκης	Τετάρτη 17:30-20:30, Δ2-Β
Γίνεται προσπάθεια να αναδειχθεί η σχέση κινηματογράφου κοινωνίας σε ένα πλαίσιο ιστορικό,	

κοινωνικό και ανθρωπολογικό. Μέσα από επιλεγμένα παραδείγματα ταινιών παρουσιάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα, οι εθνικές σχολές και η εξέλιξη της κινηματογραφικής γλώσσας.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Παράδοση - ΚΚΑ 102

Άρης Τσαντηρόπουλος

Πέμπτη 11:30- 14:30, Δ2-Β

Αντικείμενο του μαθήματος είναι τα ζητήματα που έθεσαν οι κυριότερες ανθρωπολογικές θεωρίες που αναπτύχθηκαν από τα μέσα του 20^{ου} αι. μέχρι σήμερα. Εκτενέστερες αναφορές θα γίνουν στο δομισμό, στο δομομαρξισμό, στην πολιτισμική οικολογία, στο νεοεξελικτισμό, στη συμβολική και ερμηνευτική ανθρωπολογία, στη θεωρία της πρακτικής και στις διάφορες μεταμοντέρνες θεωρήσεις της αποδόμησης και σχετικοποίησης της επιτόπιας έρευνας. Με αναφορές στις παραπάνω θεωρίες, τρεις θα είναι οι κύριοι άξονες των διαλέξεων:

- α) ο προσδιορισμός βασικών εννοιών όπως «πολιτισμός», «κοινωνία», «σημασία», «δομή» «δράση», «κειμενικότητα» κ.λπ.,
- β) οι προσεγγίσεις πεδίων όπως θρησκεία-τελετουργία, πολιτική, οικονομία, φύλα, εθνοτικές ομάδες,
- γ) τα ερωτήματα που τέθηκαν όσον αφορά ζητήματα μετα-αποικιοκρατίας, παγκοσμιοποίησης και εθνογραφικής μεθόδου.

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ

Σεμινάριο - ΚΔΓ 500

Σωτηρία Θεοχάρη

Παρασκευή 17:30-20:30, Σ2

Η φεμινιστική θεωρία προσπαθεί να διαγνώσει την κατάσταση των γυναικών στην κοινωνία, την γλώσσα και την εικόνα, ώστε να θέσει τα ζητήματά τους ως σημαντικά για την σωστή λειτουργία της κοινωνίας. Ο φεμινισμός οραματίζεται την γυναίκα ως κοινωνικά ισότιμη και ισάξια με τον άνδρα και προσπαθεί να δείξει τους τρόπους με τους οποίους παραποιοούνται οι αξίες των γυναικών για την κατασκευή της ανισότητας. Συνεπώς, ως θεωρία διαπραγματεύεται κοινωνικά, πολιτικά, ψυχολογικά, βιολογικά/ ιατρικά, ταξικά, θεσμικά, καλλιτεχνικά φαινόμενα που επιχειρούν να ορίσουν την γυναίκα γενικότερα ως γένος καθώς και τον σεξουαλικό/ γενετήσιο προσανατολισμό της. Επίσης, επεξεργάζεται διαπροσωπικές, νομοθετικές και θεσμικές σχέσεις γύρω από τις έννοιες της απεικόνισης, του ορισμού και του προσδιορισμού της οντότητας της γυναίκας, της συνειδητοποίησης της, και των τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων της.

Ειδικά δευτερεύοντα θέματα: βία, σεξουαλικότητα, διαφορετικότητα, ιστορία, ταξικές συγκρούσεις/ συνείδηση, επιστήμη, κράτος, θεσμοί, τέχνη.

Περιεχόμενα εβδομαδιαίας κατανομής μαθημάτων

1. Φεμινιστικό Κίνημα και Γυναικεία Ύπαρξη
 - α) Κλασσικές Φεμινίστριες και Φεμινισμός, β) Προβολή ταινίας: «Χιροσίμα αγάπη μου» (σενάριο: M. Duras)
2. Γλώσσα Απεικόνιση και Διαφορετικότητα
 - α) Γυναίκες και Γλώσσα, β) Γυναίκες, Απεικόνιση, Διαφορετικότητα
3. Βιολογία: Προσοχή Ύπαρξη υπό κατασκευή
 - α) Ουσιώδεις και Υπό κατασκευή Ύπαρξη / Υποκείμενο, β) Υποκείμενα και Σώματα ως Άλλο, ως Αντικείμενα
4. Ψυχές και Εξουσία
 - α) Ψυχανάλυση και Γυναίκα, β) Φιλοσοφία και Γυναίκα
5. Άποψη και Κοινωνία
 - α) Άποψη και Γνώση, β) Επιστήμη και Κοινωνιολογία
- 6 Βία και Σεξουαλικότητα
 - α) Κατάσταση βίας και σεξουαλικότητας, β) Ακτιβισμός, εικόνες βίας και σεξουαλικότητας
- Προβολή ταινίας: «Αιδοίων Μονόλογοι»
7. Ταξική διαστρωμάτωση και Ισότητα
 - α) Γυναίκα, Δουλεία, Οικονομία, β) Γυναίκα και Ισότητα
8. Καταστροφή, Τρομοκρατία, Πόλεμος
9. Κράτος Νόμος Δίκαιο
 - α) Γυναίκα, Νόμοι, και Κράτος, β) Δικαιοσύνη και Εγκληματικότητα
10. Παγκοσμιοποίηση και Θεσμοί
11. Σπίτι, Τόπος Πόλη, Χώρος, Κράτος, Κόσμος
12. Ανθρώπινες Σχέσης και Γάμος
13. Θρησκεία και Γυναίκα

ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	Σεμινάριο - ΚΚΑ 430
Αντώνης Γεωργούλας / Γιώργος Νικολακάκης	Τρίτη 17:30-20:30, Σ2
<p>Στο σεμινάριο θα εξετάσουμε αφενός τις θεωρίες κοινωνιογένεσης του ατόμου (εστιάζοντας στους Ντυρκάιμ, Μως, Βέμπερ και Ελίασ) και αφετέρου τις κύριες εκφάνσεις της ιδεολογίας του ατομικισμού (Ντυμόν).</p> <p>Κεντρικές έννοιες: άτομο, ιδεολογία, πολιτισμός.</p>	

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΥΣΗΣ	Σεμινάριο - ΚΚΓ 402
Νίκος Παναγιωτόπουλος	Πέμπτη 8:30-11:30, Σ2
<p>Στο σεμινάριο αυτό θα επιχειρηθεί μια επαναθεμελίωση της σχέσης της κοινωνιολογίας της πολιτισμικής διάχυσης με την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης με τρόπο ώστε να καταδειχθεί πως οι νόμοι που διέπουν την υποδοχή έργων τέχνης δεν αποτελεί παρά μια ιδιαίτερη περίπτωση των πιο γενικών νόμων που διέπουν την διάχυση των συμβολικών αγαθών</p>	

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ	Σεμινάριο- ΚΔΓ 475
Γαβριέλλα Ασπράκη	Δευτέρα 11:30-14:30, Σ2
<p>Τι είναι υγεία και τι ασθένεια; Πώς ορίζεται ο υγιής και πώς γίνεται αντιληπτή η ασθένεια από τον άνθρωπο και τις κοινωνίες του; Είναι πάντα «άρρωστη» η ασθένεια; Τι είναι αυτό που θεραπεύει τον άνθρωπο; Είναι η ίαση, θεραπεία; Είναι πάντα σε όλες τις εποχές και τους πολιτισμούς ίδια τα κριτήρια και τα αυτονόητα στα παραπάνω ερωτήματα; Διαμεσολαβούνται τα βιολογικά – οργανικά φαινόμενα από τον πολιτισμό, και πώς; Το μάθημα θέτει και επιχειρεί να απαντήσει στα παραπάνω και άλλα ερωτήματα.</p> <p>Αρχικά γίνεται μία σύντομη αναδρομή στους βασικούς σταθμούς ανάπτυξης της ανθρωπολογίας της υγείας και της ασθένειας και μία αναφορά στις σημαντικότερες θεωρητικές και μεθοδολογικές σχολές. Κεντρικός στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες και τους θεωρητικούς προβληματισμούς της ανθρωπολογίας της υγείας και της ασθένειας.</p> <p>Στη συνέχεια θα γίνει αναφορά και συζήτηση ειδικών θεμάτων στα οποία έχει στραφεί η ανθρωπολογική μελέτη της υγείας και της ασθένειας: φύλο και υγεία/ ασθένεια, ηλικία και κύκλοι ζωής, ιδρύματα παροχής υπηρεσιών υγείας, στιγματισμός και ασθένεια, το σώμα, ιατρικοποίηση, κτλ.</p> <p>Ενδεικτική βιβλιογραφία: Αγραφιώτης, Δημοσθένης, επ. 2003. <i>Υγεία, Αρρώστια, Κοινωνία: Τόποι και Τρόποι Σύμπλεξης</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω. Κορασίδου, Μαρία. 2002. <i>Όταν η Αρρώστια Απειλεί: Επιτήρηση και Έλεγχος της Υγείας του Πληθυσμού στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω. Nettleton, Sarah. 1995. <i>Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω. Παπαγαρουφάλη, Ελένη. 2002. «Εγκεφαλικός Θάνατος: Η Πολιτική Οικονομία της Ψυχής. Μια Ανθρωπολογική Προσέγγιση.» <i>Σύγχρονα Θέματα</i> 80: 51-56. Sontag, Suzan. 1993. <i>Η Νόσος ως Μεταφορά. Το AIDS και οι Μεταφορές του</i>. Αθήνα: Ύψιλον. Hahn, Robert. 1995. <i>Sickness and Healing: An Anthropological Perspective</i>. New Haven: Yale University Press. Kleinman, Arthur. 1980. <i>Patients and Healers in the Context of Culture</i>. Berkeley: University of California Press. Kleinman, Arthur. 1988. <i>The Illness Narratives: Suffering, Healing, and the Human Condition</i>. New York: Basic Books. Lock, Margaret, Deborah Gordon, eds. 1988. <i>Biomedicine Examined</i>. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.</p>	

ΕΑΥΤΟΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΡΟΛΟΙ	Σεμινάριο - ΚΔΓ 465
Αντώνης Ασπρινάκης	Παρασκευή 11:30-14:30, Σ1

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	Σεμινάριο – ΚΔΓ 495
<p>Σταματίνα Κακλαράνη</p> <p>Στην ελληνική κοινωνία ο θεσμός της οικογένειας είναι φορτισμένος με σημαντικό συμβολικό βάρος. Θεωρείται ως ο κατ' εξοχήν θεσμός αναπαραγωγής της πολιτισμικής ταυτότητας. Οι αρχές που διέπουν τη δημιουργία και τη λειτουργία της είναι ισχυρά προσδεδωμένες σε παραδοσιακές συντεταγμένες, γεγονός που δικαιολογεί την αντίστοιχα προεξέχουσα θέση του θεσμού του γάμου στην Ελλάδα, κατ' αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Ωστόσο, η διαδικασία του εκσυγχρονισμού και της οικονομικής ανάπτυξης επηρεάζει καθοριστικά την οικογένεια στη χώρα μας, προκαλώντας ασυμβατότητες και συγκρούσεις.</p> <p>Στο πλαίσιο του προτεινόμενου Σεμιναρίου προτείνεται η διεπιστημονική προσέγγιση ζητημάτων αιχμής που άπτονται της οικογένειας, με έμφαση στην ελληνική οικογένεια: χαρακτηριστικά, μεταβολές, συγκρούσεις...</p> <p>Ενδεικτική Θεματολογία:</p> <p>Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις και ιδέες γύρω από την οικογένεια. Οι σχέσεις συγγένειας. Επίκαιροι προβληματισμοί σε συνάρτηση με τους ρόλους και την κατανομή αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της οικογενειακής ζωής. Οικογένεια και σύγχρονη κοινωνία (οικογένεια και κοινωνικός έλεγχος, οικογένεια και κοινωνική εξουσία, η γυναίκα μέσα στην οικογένεια και την κοινωνία- γυναικεία απασχόληση και μητρότητα, η οικογενειακή τάξη ανάμεσα στην ιδιωτική και δημόσια τάξη).</p>	<p>Πέμπτη 11:30-14:30, Σ2</p>
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ	Σεμινάριο - ΚΜΑ 550
<p>Σταματίνα Κακλαράνη</p> <p>Στο σεμινάριο θα εστιάσουμε στον τρόπο που προσεγγίζουν τις σχέσεις κοινωνίας και γνώσης τα διάφορα ρεύματα της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας. Θα εργαστούμε πάνω σε βασικά και αντιπροσωπευτικά κείμενα των διαφόρων ρευμάτων (διαλεκτικός υλισμός, θετικισμός, μεθοδολογικός ατομικισμός, δομισμός, φαινομενολογία, θεωρίες κατασκευής, ερμηνευτική κλ.π).</p>	<p>Παρασκευή 14:30-17:30, Σ1</p>
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	Άσκηση – ΚΠΒ 001
<p>Αναστασάκη, Καρίμαλη, Παπαδογιαννάκη, Παρασκευαΐδη</p>	
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	Παράδοση - ΚΠΑ 002 (Υ)
<p>Καλλιόπη Πηγιάκη</p> <p>Πρόκειται για το θεωρητικό μάθημα της Γενικής Διδακτικής που παρέχει βοήθεια στην προετοιμασία του φοιτητή για την Πρακτική του άσκηση, αλλά και για τα διδακτικά θέματα του διαγωνισμού εισαγωγής εκπαιδευτικών στη δημόσια εκπαίδευση. Περιέχει:</p> <p>α. Αναφορά στο στάδιο της προετοιμασίας του εκπαιδευτικού για το διδακτικό έργο του στην περίοδο της κατάρτισης, της άσκησης, του κριτικού στοχασμού και της συνειδητοποίησης της 'οικολογίας' του σχολικού χώρου.</p> <p>β. Αναφορά στις διδακτικές αρχές που διέπουν τη διαμόρφωση του παιδαγωγικού κλίματος και καθορίζουν την επιλογή των διδακτικών στόχων και των διδακτικών μεθόδων της διδασκαλίας.</p> <p>γ. Αναδρομή στην παλαιά και τη νέα Αγωγή, προκειμένου να κατανοηθούν οι φάσεις της διδασκαλίας και η ειδοποιός διαφορά μεταξύ των διδακτικών μεθόδων.</p> <p>δ. Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας, οι τεχνικές της και τα κριτήρια της αξιολόγησής της ολοκληρώνουν το θέμα, το οποίο κλείνει με αναφορά στο 'κρυφό σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα.</p> <p>Προτεινόμενα βιβλία:</p> <p>1. Π. Πηγιάκη, 2000, <i>Προετοιμασία, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της διδασκαλίας</i>. Εκδ. Γρηγόρη</p> <p>2. Κοσσυβάκη Φ. 1009, <i>Επικοινωνιακή – Κριτική διδασκαλία</i>, εκδ. Gutenberg</p>	<p>Παρασκευή 14:30- 17:30, Δ2-Β</p> <p>[Παρακολουθείται από τους φοιτητές του 4^{ου} εξαμήνου και πάνω]</p>

ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Παράδοση - ΚΠΑ 041
Ελένη Κατσαρού	<i>Δευτέρα 11:30-14:30, Δ2-B</i>
<p>Στις παραδόσεις θα θιγούν ζητήματα που αφορούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα. Μερικά από αυτά είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τι μπορούμε να εννοούμε με τον όρο αναλυτικό πρόγραμμα (οι διαφορετικές αντιλήψεις και οι επιστημολογικές παραδοχές που τις στηρίζουν), - τύποι αναλυτικών προγραμμάτων (ποια αντίληψη κρύβει ο καθένας από αυτούς για το τι είναι το αναλυτικό πρόγραμμα), - τι μπορεί να περιλαμβάνει ένα αναλυτικό πρόγραμμα και το ζήτημα των επιλογών, - η έννοια της στοχοθεσίας στο αναλυτικό πρόγραμμα και στο σχεδιασμό της διδασκαλίας, - μοντέλα ανάπτυξης αναλυτικών προγραμμάτων και οι συνέπειες καθενός από αυτά στη διδασκαλία και στη μάθηση - μοντέλα αξιολόγησης αναλυτικών προγραμμάτων - ο εκπαιδευτικός ερευνητής και το αναλυτικό πρόγραμμα. 	

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	Παράδοση - ΚΠΓ 040
Αγγελική Καψάσκη	<i>Τρίτη 17:30-20:30, Δ1-A</i>
<p>Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η Συγκριτική εκπαίδευση ως θεματικό πεδίο μελέτης και η ιστορική εξέλιξη του αντικειμένου στον κόσμο και στην Ελλάδα. Ειδική αναφορά γίνεται στο ρόλο των Διεθνών Οργανισμών όπως ΟΟΣΑ, ΟΥΝΕΣΚΟ, Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Γραφείο της Εκπαίδευσης κλπ στη συγκριτική μελέτη των εκπαιδευτικών συστημάτων, την συλλογή και συστηματοποίηση στατιστικών δεδομένων (δείκτες) και την εξαγωγή συμπερασμάτων, και στο ρόλο τους στον εκπαιδευτικό δανεισμό και στην σύγκλιση των εκπαιδευτικών συστημάτων παγκόσμια. Παρουσιάζονται οι επιστημολογικές και μεθοδολογικές επιλογές οι εκπρόσωποι και χαρακτηριστικές εργασίες και θεωρητικές προσεγγίσεις συγκριτικής σπουδής της εκπαίδευσης τόσο από το συναινετικό όσο και από το συγκρουσιακό παράδειγμα όπως οι προσεγγίσεις α) του λειτουργισμού και δομολειτουργισμού, β) του αναπτυξιακού εκσυγχρονιστικού μοντέλου γ) οι νεομαρξιστικές προσεγγίσεις και η ανάλυση των παγκοσμίων συστημάτων καθώς και άλλες νεώτερες προσεγγίσεις. Τέλος μελετώνται ενδεικτικές εφαρμογές της συγκριτικής μεθόδου από καταξιωμένους συγκριτολόγους της Εκπαίδευσης</p>	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ	Παράδοση - ΚΠΒ 004
Ευαγγελία Αραβανή	<i>Τετάρτη 11:30-14:30, Δ2-B</i>
<p>Σκοπός των παραδόσεων είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές γνώσεις σχετικά με ζητήματα της διδακτικής μεθοδολογίας και συγκεκριμένα να ασχοληθούν με θέματα που αφορούν στη διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας.</p> <p>Θέματα που θα αναπτυχθούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η φύση της λογοτεχνίας ως μορφωτικού αγαθού ▪ Οι ποικίλες όψεις της λογοτεχνίας στο πέρασμα του χρόνου ▪ Προς τι η διδασκαλία της λογοτεχνίας; ▪ Η θεωρία της Λογοτεχνίας στην υπηρεσία της διδακτικής πράξης ▪ Από το τι και το γιατί, στο πώς...-Γενικές αρχές διδακτικής μεθοδολογίας: <p>α) Γιατί διδάσκω;- Διδακτικοί σκοποί- Διδακτικοί στόχοι</p> <p>β) Πώς διδάσκω;- Διδακτικές μέθοδοι</p> <p>γ) Διδακτικές αρχές</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εφαρμογές Διδασκαλίας της Ποίησης (συνδυασμός διδακτικής μεθοδολογίας και θεωρία της λογοτεχνίας): α) Θεωρία και πράξη της Ερμηνευτικής, β) Νέα Κριτική θεωρία και διδακτική πράξη, γ) Θεωρία της Πρόσληψης και το Πρότυπο της Αισθητικής Ανταπόκρισης (θεωρία και πράξη) 	

Αικατερίνη Δαλακούρα

Τρίτη 11:30-14:30, Σ2

Σκοπός του μαθήματος: Να διερευνηθεί και να κατανοηθεί ο ρόλος των γυναικών εκπαιδευτικών/παιδαγωγών στη διαμόρφωση της παιδαγωγικής σκέψης και της εκπαιδευτικής πράξης στον ελληνόφωνο χώρο κατά το 19^ο – δεκ. 1930. Ειδικότερα στόχοι είναι: α) να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες τις παιδαγωγικές θεωρίες/αντιλήψεις που επικρατούν στον ελληνικό χώρο κατά την εξεταζόμενη περίοδο, β) να μελετήσουν το έργο (δημοσιευμένες θέσεις/αντιλήψεις για την εκπαίδευση, παιδαγωγική εργογραφία και εκπαιδευτικό υλικό, εκπαιδευτικές παρεμβάσεις) γυναικών παιδαγωγών της περιόδου, γ) να αποτιμήσουν συγκριτικά με τις ηγεμονικές παιδαγωγικές αντιλήψεις τις θέσεις και το έργο των γυναικών εκπαιδευτικών δ) να σκιαγραφήσουν τη συμβολή των γυναικών παιδαγωγών στη διαμόρφωση της παιδαγωγικής σκέψης και της εκπαιδευτικής πραγματικότητας στην ελληνόφωνο χώρο. Το μάθημα διαρθρώνεται σε 2 κύκλους: α) εισηγήσεις, β) εκπόνηση-παρουσίαση εργασιών. α) Οι εισηγήσεις αφορούν στην παρουσίαση i) των παιδαγωγικών θεωριών/αντιλήψεων που εμφανίζονται στον ελληνικό/ελληνόφωνο χώρο κατά τον 19^{ου}-πρώτες δεκαετίες 20ού και διαμορφώνουν την εκπαιδευτική φιλοσοφία, τη δομή, την οργάνωση και τα περιεχόμενα της εκπαίδευσης και τις προδιαγραφές διδασκαλίας στον εντός και εκτός συνόρων ελληνόφωνο χώρο, και ii) της γυναίκας ως 'αντικειμένου'/ 'υποκειμένου' της Ιστορίας. β) Οι εργασίες θα είναι ατομικές ή/και ομαδικές και θα αφορούν σε συγκεκριμένες γυναικείες μορφές της ελληνικής εκπαίδευσης (Σ. Λεοντιάδα, Κ. Κεχαγιά, Αικ. Λασκαρίδου, Ευθ. Αδάμ, Σ. Καλλισπέρη, Φ. Φουντουκλή, Ρόζα Ιμβριώτη, Μ. Κλεάνθους-Παπαδημητρίου κ.ά) με στόχο την κριτική παρουσίαση των παιδαγωγικών τους απόψεων και των εκπαιδευτικών τους παρεμβάσεων. Η παρουσίαση και συγκρότηση της εργασίας θα πρέπει να εντάσσει κριτικά το έργο της παιδαγωγού που μελετάται στο ιστορικό/ παιδαγωγικό πλαίσιο που παρουσιάζεται εισαγωγικά.

Τρόπος διεξαγωγής του σεμιναρίου: Μετά την εισαγωγική παρουσίαση της προβληματικής του Σεμιναρίου ακολουθούν οι εισηγήσεις/παρουσιάσεις πλαισίου και στη συνέχεια οι παρουσιάσεις των ερευνητικών εργασιών των φοιτητών/τριών. Στο τέλος συνάγονται τα συνολικά συμπεράσματα. Στην παρουσίαση των θεματικών του σεμιναρίου συμμετέχουν η κ. Έφη Αβδελά, Καθηγήτρια Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και ο κ. Δαυίδ Αντωνίου, ιστορικός –ερευνητής. Για την επεξεργασία των θεμάτων είναι αναγκαία η συνεπής παρακολούθηση από τον καθένα/μιά των παρουσιάσεων των λοιπών. Για την τελική συγγραφή της εργασίας είναι αναγκαία η χρήση υποστηρικτικής βιβλιογραφίας.

Ζαχαρίας Παληός

Τετάρτη 17:30-20:30, Σ2

Το σύνολο των σύγχρονων πρακτικών Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης εντοπίζεται ανάμεσα σε διαφορετικές μαθησιακές στοχεύσεις και πολιτικές προοπτικές. Στο διεθνώς πεδίο αναπτύσσεται ένα πλαίσιο πολιτικών και δράσεων -εντός και εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος - που αποσκοπούν στην παροχή «πολλαπλών ευκαιριών μάθησης», σε «όλους τους πολίτες», με «διαφορετικούς σκοπούς», από διαφορετικούς «φορείς / ιδρύματα». Η ίδια η «ατζέντα» της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης εστιάζει, διεθνώς, σε ζητήματα όπως η απασχολησιμότητα, η επιχειρηματικότητα, και η προσαρμοστικότητα. Επιπλέον ανακινούνται ζητήματα, όπως η ενεργός πολιτική συμμετοχή, η κοινωνική ενσωμάτωση και η αυτό-εκπλήρωση.

Το περιεχόμενο του εν λόγω σεμιναρίου επιχειρεί να εξαντλήσει θεματικά έναν ευρύ ορισμό της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τον οποίο η τελευταία περιλαμβάνει κάθε δραστηριότητα μάθησης, η οποία πραγματοποιείται σε ολόκληρη τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου με στόχο την προαγωγή των γνώσεων, των δεξιοτήτων του και των εν γένει ικανοτήτων του, συνδέεται δε, αφενός με την ατομική, πολιτική και κοινωνική εξέλιξη και αφετέρου με την απασχόληση.

Καλλιόπη Πηγάκη

Δευτέρα 14:30-17:30, Σ1

Εξετάζονται: Ο προβληματισμός που αφορά στη σχέση του περιεχομένου της σχολικής γνώσης και των μεθόδων διδασκαλίας. Θεωρητική και ιστορική διάσταση των διδακτικών μεθόδων. Ψυχολογικές διαστάσεις της διδασκαλίας. Σχολική αποτυχία και σχολική διαρροή. Η σχολική πραγματικότητα και καινοτομικές διδακτικές πρακτικές. Διδακτική φιλολογικών μαθημάτων και κοινωνικής μάθησης. Εφαρμογές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Σεμινάριο - ΚΠΓ 311

Ζαχαρίας Παληός

Πέμπτη 11:30-14:30, Σ1

Οι σχέσεις μεταξύ των φύλων είναι κατ' ουσίαν σχέσεις κοινωνικής ανισότητας, οι οποίες διαβρέχουν τους σύγχρονους κοινωνικούς σχηματισμούς και αναπτύσσονται καθέτως και οριζοντίως. Οι παραπάνω ανισότητες θεμελιώνονται μέσω συγκεκριμένων κοινωνικών στερεοτύπων και νομιμοποιούνται στην συνείδηση των γυναικών και των ανδρών. Επιβάλλονται δε μέσω πραγματικής και πολύ περισσότερο μέσω συμβολικής βίας.

Η εκπαίδευση αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους κοινωνικοποιητικούς φορείς από την αναγέννηση μέχρι τη μετανεωτερική περίοδο (*ceteris paribus*). Παρά την ύπαρξη αντίστοιχων κοινωνικοποιητικών φορέων κι επιδράσεων, η εκπαίδευση παίζει ξεχωριστό ρόλο, τόσο μέσα από την διαδικασία μάθησης, όσο μέσα από τις κοινωνικές πραγματικότητες, όπως αυτές προωθούνται μέσω του λεγόμενου παρα-προγράμματος.

Η πληροφόρηση και η εκπαίδευση αναφορικά με το φύλο διαφέρει σημαντικά στις χώρες της ΕΕ αλλά και στα υπόλοιπα μέρη του κόσμου. Στη χώρα μας η διαπαιδαγώγηση αυτή απαντάται με διάφορους τίτλους στο αναλυτικό πρόγραμμα και συχνά αναλώνεται με μαθήματα ανατομίας και βιολογίας, ενώ άλλες όψεις της που συνδέονται με ηθικά προβλήματα και θρησκευτικά στερεότυπα, όπως ο οικογενειακός προγραμματισμός, η αντισύλληψη η πορνογραφία και η εκμετάλλευση του ανθρώπινου σώματος, η άμβλωση, τα δικαιώματα της σεξουαλικής επιλογής, παραλείπονται ή βρίσκονται στο περιθώριο του γνωστικού αντικείμενου.

**ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ**

Σεμινάριο - ΚΠΓ 340

Αγγελική Καψάσκη

Πέμπτη 17:30-20:30, Σ2

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση φοιτητών με εφαρμογές της συγκριτικής μεθόδου στην Εκπαίδευση σε επιλεγμένες θεματικές με έμφαση στην εκπαιδευτική πολιτική και η άσκηση στην εκπόνηση μικρής κλίμακας συγκριτικών εργασιών. Οι θεματικές των εργασιών θα αναφέρονται σε συγκρίσεις διαχρονικά ή συγχρονικά των εκπαιδευτικών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων των διαφόρων χωρών σε ένα θέμα που θα επιλέξει ο κάθε φοιτητής όπως π.χ αρχική κατάρτιση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών, τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συστήματα επιλογής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης, αξιολόγηση μαθητών και εκπαιδευτικών αλλά και μελέτη θεσμών, όπως π.χ. το ενιαίο σχολείο, που αποτέλεσαν αντικείμενο εκπαιδευτικού δανεισμού σε διάφορες χώρες του κόσμου. Εκτός από την βιβλιογραφία, μετά από σχετική ενημέρωση, οι φοιτητές θα αναζητήσουν ηλεκτρονικά στοιχεία για τις εργασίες τους στο Ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για την εκπαίδευση «Ευρυδίκη», στο Ευρωπαϊκό δίκτυο για θέματα πολιτικής για εκπαιδευτικούς, «Enter» στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Eurybase, κ.λ.π. και σε έντυπο υλικό για τα εκπαιδευτικά συστήματα των ευρωπαϊκών και συνεργαζόμενων με την Ε.Ε. χωρών που βρίσκεται στο Κέντρο Ευρωπαϊκής τεκμηρίωσης της Βιβλιοθήκης. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα βασιστεί στην εργασία και στην ενεργό συμμετοχή του φοιτητών στο σεμινάριο

**Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Σεμινάριο - ΚΠΒ 304

Ευαγγελία Αραβανή

Τρίτη 14:30-17:30, Σ2

Το μάθημα διαρθρώνεται σε 2 κύκλους: α) εισηγήσεις, β) εκπόνηση- παρουσίαση εργασιών
α) Οι εισηγήσεις αφορούν στο περιεχόμενο του Αναλυτικού Προγράμματος του μαθήματος της Λογοτεχνίας, στο Βιβλίο του Καθηγητή και στο Σχολικό βιβλίο. Διευκρινίζονται βασικοί όροι, όπως τι είναι το Αναλυτικό Πρόγραμμα, πώς το χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός στη διδακτική πράξη, ποια η σχέση των

τριών παραγόντων (Αναλυτικό πρόγραμμα- Σχολικό εγχειρίδιο- Βιβλίο Καθηγητή) και πώς επηρεάζει τη διδακτική μεθοδολογία του μαθήματος. Επίσης, οι εισηγήσεις αφορούν στη Θεωρία της Λογοτεχνίας, καθώς παρουσιάζονται τα τρία μοντέλα διδασκαλίας (ερμηνευτικό, νεοκριτικό, πρόσληψη) στην πράξη της διδασκαλίας

β) Οι εργασίες θα αφορούν στην οργάνωση της διδασκαλίας των λογοτεχνικών κειμένων των σχολικών βιβλίων «Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» του Γυμνασίου. Οι διδακτικές προσεγγίσεις θα γίνουν με βάση τις κατευθύνσεις που έχουν δοθεί στον πρώτο κύκλο του σεμιναρίου σε αντιστοιχία με τις θεωρίες της Λογοτεχνίας. Η παρουσίαση των εργασιών θα γίνει με τη μορφή προσομοιωτικών διδασκαλιών, ώστε οι φοιτητές να δουν στην πράξη πώς οργανώνεται μια διδασκαλία.